

FACULTAT
D'EMPRESA I COMUNICACIÓ

UVIC | UVIC-UCC

Curs 2025-2026

ENCOMI DE

JOAN MASNOU I SURIÑACH

Amb motiu de la seva lliçó de jubilació:

UN VIATGE A LA FRONTERA

Vic, 29 d'abril de 2026

ENCOMI DE JOAN MASNOU i SURIÑACH

Professor del Departament de Ciències de la Comunicació

A bans de res, voldria agrair a la Facultat i a l'homenatjat que em permetin ser participant actiu en aquesta festa de la lliçó de jubilació del Dr. Joan Masnou i Suriñach. M'han demanat de fer l'encomi d'aquest professor, que avui ens oferirà una dissertació molt especial. Especial perquè no tindrà com a destinataris els que ho han estat habitualment, els estudiants, sinó els seus companys i totes les persones de la comunitat universitària que avui ens apleguem aquí per sentir-lo.

La feina d'encomiasta és més complexa del que sembla. Encara que pugueu pensar que n'hi ha prou de llançar-se a practicar la lloança desbocada, en realitat és més que això. No es tracta només d'examinar el currículum de la persona homenatjada sinó que cal, a més, intentar oferir una perspectiva global del seu pas per la institució fins al moment. M'honora poder dir que he compartit amb Joan Masnou algunes etapes d'aquesta seva trajectòria, la que ara voldria repassar.

Joan Masnou s'havia acabat de titular en Filologia Anglesa i feia traduccions de l'anglès, moltes de manuals d'informàtica domèstica. Per combatre la irregularitat i l'estacionalitat de la feina traductora, la complementava fent classes d'anglès al BUP de l'Escola Nostra Senyora del Carme, les Vedrunes, de Ripoll i també a l'Escola Tècnic-Professional del Ripollès, que en aquell moment dirigia Josep Maria Ferrer Arpí. Va compaginar aquestes activi-

tats sis cursos, de 1983 a 1989. Curiosament no va ser la faceta de docent sinó l'activitat com a traductor la que el va col·locar prop de l'òrbita de la UVic, llavors encara Estudis Universitaris de Vic.

La connexió va venir a través de Miquel Tuneu, en aquell moment director d'EUMO Editorial, que li va encarregar la traducció d'una novel·la de David Lodge, *Intercanvis: una història de dos campus*, per a la col·lecció «Narratives». Masnou descriu aquest moment com d'intens aprenentatge, sobre traducció i sobre llengua, al costat de Miquel Tuneu i n'està molt agraït. Això passava els anys 1988-1989 i en aquell context va ser el mateix Tuneu qui li va dir que als Estudis Universitaris de Vic hi feia falta professorat de llengua anglesa. Poc després va veure un anunci al diari amb aquesta oferta i va enviar-hi el currículum.

La persona que hi va contactar per entrevistar-lo va ser Assumpta Fargas, com a directora de l'Escola d'Idiomes que era llavors, i en Joan va aconseguir la feina. Un cop vinculat als Estudis Universitaris, va retrobar-hi alguns dels professors que ell mateix havia tingut al Col·legi de Sant Miquel (Ricard Torrents, Jaume Puntí, Enric López, etc.) i va començar a fer classes de llengua anglesa a les titulacions de Ciències Empresarials i d'Enginyeria Tècnica d'Informàtica de Gestió. Era el curs 1989-1990 i, des de llavors, ha treballat a la UVic-UCC fins que s'hi ha jubilat, 37 anys després.

És molt difícil explicar de manera breu el seu pas per aquesta casa perquè hi ha tingut una trajectòria intensa i hi ha fet papers ben variats. Per no convertir la meva intervenció, que ha de ser un preàmbul, en una tediosa enumeració de dades i de dates, miraré de fer-ne una síntesi centrada en els tres aspectes fonamentals de la feina acadèmica: docència, recerca i gestió.

La **docència** ha estat la gran passió d'en Joan. Potser ha tingut més visibilitat com a gestor, però per a ell la docència sempre ha estat la part important de la feina, l'objectiu principal, el refugi, a

voltes. Recordo que moltes vegades, quan junts afrontàvem problemes de gestió complicats, de cop em deia: «Et fa res si n'acabem de parlar després? Perquè ara, per sort, me n'he d'anar a classe». En Joan no ha estat només un professor de llengua anglesa: sempre ha estimat i s'ha desviscut per la docència, programant assignatures, procurant aplicar punts de partida ben innovadors, ensenyant-hi «matèries» que ben bé encara no existien com a tals (com la interculturalitat), posant-se al servei dels estudiants per fer-los descobrir la diversitat del món, per transmetre'ls el respecte a les llengües i les cultures que qualsevol persona que vulgui relacionar-se amb altres terres ha de saber tenir... Tot això que, paradoxalment, tanta falta continua fent en el món d'avui.

Cal destacar els molts anys que ha estat professor a la nostra Facultat de l'assignatura *International Business Culture* —des d'on ha tractat a fons el diàleg i la influència entre cultures— i cal destacar també la seva vinculació al projecte «Alliance for Cross-Cultural Understanding», dins del qual va coordinar diverses activitats amb la universitat nord-americana d'Arkansas per fomentar les habilitats interculturals dels estudiants de Ciències Empresarials. Trenta-set anys després ha acabat la seva trajectòria professional ben content de poder centrar-se en la docència. «M'agrada aquesta darrera etapa perquè faig només allò que és més agradable de fer: les classes», em deia sovint.

Així com la docència ha estat una constant ben viva en el recorregut professional de Joan Masnou, la **recerca** potser no ha estat tan visible però igualment sempre ha anat corrent de fons. Podríem dir que els temes als quals ha dedicat l'atenció han estat principalment dos: per un costat, s'ha dedicat a estudiar les eines lexicogràfiques i el seu paper en l'aprenentatge de llengües; i per un altre costat ha estudiat la interculturalitat, tant aplicada als negocis com aplicada a la literatura. En aquest darrer camp va produ-

ir la seva tesi doctoral, dirigida per Llorenç Soldevila, i després hi ha dedicat encara alguns articles i capítols de llibre.

No cal detallar aquí les seves produccions, que, malgrat que no són quantioses —perquè ha dedicat molt de temps a la gestió—, sí que han estat qualitativament interessants en els camps en els quals ha fet incursió. Esmentaré que va treballar sobre els efectes didàctics i pedagògics dels diccionaris bilingües en l'ensenyament de les llengües, defensant-ne la utilitat sempre que hagin estat ja confegits amb aquest propòsit i també ha estudiat la construcció literària de l'espai quan hi coincidien cultures diverses, tant si això es produïa a la Costa Brava (el cas que més ha tractat) com si es produïa a les valls del Pirineu.

Cal esmentar també la seva activitat traductora que, sense haver estat regular, és prou notòria i també una estada de recerca a la Universitat d'Amsterdam, a l'Amsterdam School for Cultural Analysis, on va treballar sobre la geocrítica literària dins del camp dels estudis culturals.

Per cloure el present apartat, vull afegir encara que, en l'activitat de recerca, Joan Masnou ha estat un investigador que no s'ha deixat seduir per la minúcia erudita sinó que ha atacat de manera valenta les grans interpretacions dels seus camps d'interès. Així, ha ofert síntesis conceptuals molt aclaridores i alhora propostes innovadores sobre com tractar els diversos aspectes de la interculturalitat, aplicats als negocis i a la literatura. Sempre li han interessat més les cruïlles que no pas els camins, més les hibridacions que no pas les pureses, més les cultures dislocades que no pas les genuïtats absolutes.

Em queda abordar el fragment més atapeït de l'encomi, el de la **gestió**. Per caracteritzar la seva dimensió com a gestor podria dir que Joan Masnou ha estat un constructor, l'artífex de moltes estructures dins d'aquesta organització. Ha participat en la gestió

a tots nivells i en tots ells se li poden reconèixer aportacions. Així, doncs, per a aquest tercer bloc repassaré cronològicament les diferents responsabilitats que ha tingut.

Poc després d'incorporar-se a la UVic-UCC, Masnou entrà ja en tasques de gestió. Recordem que hi havia arribat el 1989. Doncs bé, entre 1991 i 1992 ja s'implicà activament en la creació i el desenvolupament de l'Aula d'Autoaprenentatge de Llengües, juntament amb Assumpta Fargas, amb qui en va compartir el lideratge. També per encàrrec d'Assumpta Fargas assumí el curs 1996-1997 la direcció de l'Escola d'Idiomes i de seguida, el curs següent, s'inicià com a director del Departament d'Idiomes de la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques, que era com s'anomenava llavors la nostra Facultat d'Empresa i Comunicació, càrrec que ocupa fins a l'any 2000.

Entre 2000 i 2006 s'abocà principalment a la feina docent i entrà en els camps de recerca lexicogràfica i d'interculturalitat que ja he esmentat. Durant aquests anys va planificar les assignatures de l'àmbit de cultura i empresa, exemplars i avançades a l'època. El 2006 tornà a rebre una proposta d'Assumpta Fargas, que acabava de ser elegida rectora de la UVic, per incorporar-se a l'equip rectoral. Joan Masnou feu el pas i hi entrà com a adjunt a la rectora per a la Formació Contínua i la Comunitat Universitària. Començava així la seva llarga etapa al rectorat de la Universitat, etapa que durà 13 anys.

A partir de 2010 deixà les responsabilitats relatives a la comunitat universitària i entomà les d'internacionalització. Des d'aquell moment, Relacions Internacionals i Formació Contínua serà el binomi que ja no deixarà fins al 2019: primer com a adjunt al Vicerectorat d'Ordenació Acadèmica i Professorat (2010-2012); després com a adjunt al rector (2012-2013); i, finalment, com a vicerector (2013-2019). Vull destacar durant aquesta etapa dos projectes ben exitosos que duïen la marca del nostre professor: la Junior Univer-

sity i el programa Study Abroad. També va organitzar i endreçar la captació d'estudiants estrangers de programes d'intercanvi o que venen a la UVic a fer tot el grau.

L'estiu de 2018 la Universitat es preparava per a un relleu rectoral però, per diverses circumstàncies d'ordre personal, qui s'havia d'incorporar com a rector va renunciar-hi. En aquell moment extraordinàriament delicat en què calia aguantar ferm el timó de la institució, el Patronat de la Fundació Universitària Balmes va trobar en Joan Masnou la persona idònia per conduir la UVic-UCC durant la turbulència. Ell era en una estada de recerca a Amsterdam quan va rebre la proposta de tornar a Vic i exercir com a rector en funcions. Amb una lleialtat institucional que l'honora, Masnou acceptà el repte i es posà al capdavant de la Universitat, sabent que ho feia per un temps limitat.

Revelaré ara unes paraules d'una conversa que vam tenir en Joan i jo pocs dies després del seu nomenament com a rector. Em va proposar d'elaborar un pla per a la millora de la qualitat i em va dir: «Jo no penso estar-me al despatx de rector esperant que em vinguin a substituir. La Universitat no pot perdre aquest temps. Vull endegar els projectes que crec que ens són molt necessaris, com ara el que et proposo». I amb aquesta actitud, que explico aquí en públic obertament perquè crec que l'honora, Joan Masnou va començar una etapa de rector que va ser curta —ben cert— però que és recordada com una etapa d'avenç net en la marxa de la institució, cosa prou difícil havent-se desenvolupat sota el signe de la provisionalitat. El seu millor encert va ser, a parer meu, no deixar-se arrossegar per la interinitat i actuar com fa sempre: present-se molt seriosament allò que té al seu càrrec.

I així va impulsar diversos plans que van ser llavor per a les etapes posteriors, a banda d'injectar confiança, seguretat i ordre a tots els nivells d'una organització que podia haver caigut en el pànic o en el desordre per la incertesa del moment. El seu mandat

com a rector va durar set mesos molt ben aprofitats: de juliol de 2018, en què va prendre el relleu del rector Montaña, fins al 31 de gener de 2019, quan va traspasar el relleu al rector Baños.

Joan Masnou va retornar després a la docència, però encara va participar ben activament en el disseny de l'Institut IDEES, un centre per a la innovació docent en empresa i comunicació a través de la simulació, i va demostrar així el seu compromís ininterromput amb la millora de la formació dels estudiants.

Des de l'Aula d'Autoaprenentatge fins a l'Institut IDEES, passant per la Junior University, les relacions internacionals, la internacionalització de la docència i la participació en xarxes internacionals, la Universitat d'Estiu, la formació contínua, el programa Study Abroad, la qualitat i moltes altres, totes són àrees de gestió de la Universitat en les quals Joan Masnou ha deixat empremta. Per això l'he volgut presentar com un constructor, com l'artífex de moltes de les estructures que al llarg dels anys han sostingut la nostra organització.

Aquestes consecucions no són pas mèrits solitaris seus, evidentment, però això no en dilueix gens ni mica el valor, ans al contrari; totes són fruit de la seva capacitat d'impulsar projectes, de la seva tenacitat i de la seva destresa per treballar en equip, virtuts que fan els seus èxits molt més encomiables que no pas si els haguessin obtinguts ben sol. A parer meu, aquest constructor anomenat Joan Masnou, aquesta persona afable i efectiva a parts iguals, ha tingut com a vàlua principal el fet de ser capaç d'entendre's amb tothom, de treure de les persones amb qui ha col·laborat la part més positiva sense reclamar-la, sense exigir-la, obtenint-la per convenciment, perquè ha estat també per convenciment que ha actuat ell sempre.

Ell mateix diu que el millor tresor que s'emporta del seu llarg pas per la Universitat és la molta gent que hi ha conegut i les mol-

tes relacions que hi ha teixit. Diu que no ha planificat mai la seva trajectòria aquí dins i que ha procurat anar gaudint de les oportunitats que li sorgien i dels molts aprenentatges que cada una d'aquestes oportunitats li ha ofert. Així és com ho ha vist ell. Els altres hem vist en ell una barreja de pragmatisme, humanitat, humilitat, efectivitat, honestedat i transparència. Aquests són els ingredients que han format el professor Joan Masnou, una persona irrepetible que avui ens ofereix la seva lliçó de jubilació.

Moltes gràcies, Joan.

Pere Quer

Professor del Departament de Filologia i Didàctica de la Llengua i la Literatura
Professor de la Facultat d'Empresa i Comunicació

FACULTAT
D'EMPRESA I COMUNICACIÓ

UVIC | UVIC·UCC